

Sygn. akt VU 290/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

11 sierpnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sonia Lasota-Zawisza

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : Tomasz Kałuża-Herok

po rozpoznaniu 30 lipca 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy D. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania D. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23 września 2019 roku,

sygn. (...)

z dnia 2 października 2019 roku,

sygn. (...),

z dnia 16 października 2019 roku,

sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję z 23 września 2019 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu D. N. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 13 września 2019 roku do 16 września 2019 roku;
2. zmienia zaskarżoną decyzję z 2 października 2019 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu D. N. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 17 września 2019 roku do 27 września 2019 roku;
3. zmienia zaskarżoną decyzję z 16 października 2019 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu D. N. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 28 września 2019 roku do 11 października 2019 roku.

Sygn. akt V U 290/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 września 2019 roku, sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. N. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 13 września 2019 roku do 16 września 2019 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony, mimo podjętej próby wezwania, nie stawił się na badanie 12 września 2019 roku, które miało zostać przeprowadzone przez lekarza orzecznika ZUS, a wobec tego zaświadczenie lekarskie utraciło ważność od dnia następującego po tym terminie.

vide: akta organu rentowego

W odwołaniu od ww. decyzji ubezpieczony podniósł, iż nie stawił się na badanie, gdyż wezwanie zostało doręczone jego ojcu, który przekazał mu przesyłkę dopiero w dacie badania. Jednocześnie ubezpieczony dodał, że 12 września 2019 roku została przeprowadzona rozmowa telefoniczna z pracownikiem ZUS mająca na celu usprawiedliwienie jego nieobecności wraz z prośbą o wyznaczenie innego terminu badania.

vide: k.3-4

Decyzją z 2 października 2019 roku, sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. N. prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 17 września 2019 roku do 27 września 2019 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że tytuł ubezpieczenia ustał 6 lipca 2019 roku, a niezdolność do pracy powstała 17 września 2019 roku, a więc po upływie 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Nadto ZUS zaznaczył, że niezdolność trwała nieprzerwanie krócej niż 30 dni.

vide: akta organu rentowego

Decyzją z 16 października 2019 roku, sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. N. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28 września 2019 roku do 11 października 2019 roku. W uzasadnieniu ZUS powołał się na argumentację wyrażoną w decyzji z 2 października 2019 roku.

vide: akta organu rentowego

Od decyzji z 2 października 2019 roku oraz z 16 października 2019 roku ubezpieczony wniósł odwołania w których wskazał, iż jego zdaniem odmowa prawa do zasiłku za dalsze okresy jest konsekwencją niestawienia się na badanie 12 września 2019 roku. W uzasadnieniu ubezpieczony powołał się na te same argumenty, która stanowiły podstawę odwołania od decyzji z 23 września 2019 roku.

vide: k. 5-8

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia.

vide: k.9-10

Sąd ustalił co następuje:

Z powodu schorzeń psychiatrycznych (reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne) ubezpieczony D. N. był nieprzerwanie niezdolny do pracy w okresie od 18 czerwca 2019 roku do 31 października 2019 roku, w tym m.in. w okresie od 3 września 2019 roku do 16 września 2019 roku, od 17 września 2019 roku do 27 września 2019 roku oraz od 28 września 2019 roku do 11 października 2019 roku.

Dowód: akta organu rentowego: zestawienie zaświadczeń

W celu przeprowadzenia kontroli odnośnie prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawionego z tego tytułu zaświadczenia lekarskiego, ubezpieczony został wezwany na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, które miało zostać przeprowadzone 12 września 2019 roku. Wezwanie zostało doręczone 6 września 2019 roku ojcu ubezpieczonego, który mieszka w domu obok ubezpieczonego. Oba budynki znajdują się na tej samej

ulicy oraz posiadają ten sam numer ale inne oznaczenie literowe. Działka na której stoi dom ubezpieczonego nie posiada ogrodzenia ani skrzynki na listy. Z uwagi na zamontowany dzwonek do drzwi, istnieje możliwość doręczenia ubezpieczonemu przesyłek osobiście. W okresie od września do października 2019 roku żona ubezpieczonego pracowała, a ubezpieczony przebywał w swoim domu albo u ojca. Z powodu wcześniejszej częstej niemożności doręczenia przesyłek ubezpieczonemu, praktyką stosowaną przez tamtejszego listonosza było doręczanie ich zastępczo innym domownikom ubezpieczonego, a w przypadku ich nieobecności ojcu ubezpieczonego. Ojciec ubezpieczonego zwykle przebywał w miejscu zamieszkania albo w ogrodzie ubezpieczonego i odbierał przesyłki kierowane do syna, a następnie mu je przekazywał. Po doręczeniu przesyłki zawierającej wezwanie na badanie, ojciec ubezpieczonego zajmujący się w tamtym czasie ważnymi sprawami dla sołectwa, nie przekazał od razu listu ubezpieczonemu. Zaklejona przesyłka została przekazana adresatowi po paru dniach. Niezwłocznie po zapoznaniu się przez ubezpieczonego z treścią wezwania w dniu 12 września 2019 roku, żona ubezpieczonego skontaktowała się pracownikiem ZUS w celu przesunięcia daty kontroli z zaznaczeniem, że ubezpieczony nie może stawić się na badanie z powodu złego samopoczucia wywołanego dodatkową infekcją żołądkową. Pracownik organu rentowego poinformował o możliwości przesunięcia badania o dzień albo dwa. Żona ubezpieczonego zapytała o sposobność wyznaczenia daty kontroli w jeszcze późniejszym okresie, na co pracownik organu rentowego odpowiedział odmownie.

Dowód: akta organu rentowego: wydruk ze strony e-monitoring Poczta Polska; zeznania świadka G. N. k.29v.-30, zeznania świadka J. N. k.30, przesłuchanie ubezpieczonego k.30-30v., zeznania świadka G. C. k. 45-45v.,

Decyzją z 23 września 2019 roku, sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. N. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 13 września 2019 roku do 16 września 2019 roku.

Dowód: akta organu rentowego: decyzja z 23.09.2019r.

Decyzją z 2 października 2019 roku, sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. N. prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 17 września 2019 roku do 27 września 2019 roku.

Dowód: akta organu rentowego: decyzja z 2.10.2019r.

Decyzją z 16 października 2019 roku, sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu D. N. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28 września 2019 roku do 11 października 2019 roku.

Dowód: akta organu rentowego: decyzja z 16.10.2019r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, a także w oparciu o przesłuchanie ubezpieczonego i zeznania świadków, które wraz z pozostałymi dowodami tworzyły spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017r. poz. 1368 ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Niewątpliwie organ rentowy ma prawo kontrolować zasadność wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy co wynika z art. 59 ww. ustawy. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko Sądu Najwyższego zgodnie z którym w granicach dyspozycji art. 59 ust. 6 ustawy zasiłkowej sądy meriti oceniają tylko to, czy ubezpieczony **uniemożliwił z przyczyn zawinionych** przeprowadzenie badań kontrolnych w dniu wyznaczonym przez organ ubezpieczeń społecznych w sposób prowadzący do wydania decyzji o utracie ważności zaświadczenia

lekarskiego i usprawiedliwiający wydanie decyzji o braku prawa do zasiłku lub decyzji o zwrocie pobranych nienależnie z winy ubezpieczonego, w tym wskutek uniemożliwienia badań kontrolnych i utraty prawa do zasiłku od dnia następującego po dniu wyznaczonych badań (postanowienie SN z 7.03.2019r. III UZP 1/18).

Z kolei zgodnie z treścią art.7 pkt 1 ww. ustawy zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, niezdolność ubezpieczonego do pracy w spornym okresie spowodowana była schorzeniem natury psychiatrycznej. ZUS przesyłając przesyłkę przez operatora pocztowego podjął próbę wezwania ubezpieczonego na badanie lekarskie, które miało zostać przeprowadzone przez lekarza orzecznika ZUS. Powyższe wezwania zostało doręczone ojcu ubezpieczonego, który mieszka w budynku obok ubezpieczonego. W tym miejscu sąd wskazuje, że doręczenie przesyłki ojcu ubezpieczonego było nieskuteczne. Tym samym tutejszy sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego zgodnie z którym, doręczenie dorosłemu domownikowi w trybie art. 138 § 1 k.p.c. może nastąpić wyłącznie w mieszkaniu adresata. Niedopuszczalne i nieskuteczne jest zatem doręczenie zastępcze w innym miejscu niż mieszkanie adresata, w którym doręczyciel zastanie jego domownika (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28.04.200r. I PZ 3/00).

Co więcej sam ubezpieczony zapoznał się z treścią wezwania dopiero w dacie w której miało odbyć się badanie, a żona ubezpieczonego niezwłocznie poinformowała pracownika ZUS o niemożności stawienia się ubezpieczonego na badanie z powodu infekcji żołądkowej. Biorąc pod uwagę datę w której ubezpieczony dowiedział się o badaniu oraz występujące u niego dodatkowe schorzenie, zdaniem Sądu ubezpieczony nie działał intencjonalnie w celu uniknięcia kontroli z ZUS. Nadto, w ocenie sądu zaproponowana przez pracownika organu rentowego zmiana terminu o dzień lub dwa była niewystarczająca, gdyż z uwagi na dodatkowe problemy żołądkowe ubezpieczony nie był w stanie nadal stawić się na badanie.

Nie sposób uczynić zarzutu ubezpieczonemu czy osobie trzeciej tj. ojcu ubezpieczonego, który odebrał przesyłkę, że ich działanie miało charakter celowy, aby uniemożliwić przeprowadzenie badania, gdyż jak wynika z zebranego materiału dowodowego ubezpieczony przesyłkę otrzymał w zamkniętej kopercie zatem nikt nie wiedział, że zawiera ona wezwanie na badanie. Podkreślić należy, iż organ rentowy miał możliwość ponownego wezwania na badanie ubezpieczonego i zweryfikowania zasadności wystawionego zaświadczenia lekarskiego, gdyż na zwolnieniu przebywał nieprzerwanie do końca października 2019 roku.

Wobec powyższego, Sąd uznał, iż nieobecność ubezpieczonego na kontroli była usprawiedliwiona i nie miała charakteru zawinonego.

Na marginesie Sąd wskazuje, że w wyroku z dnia 21 czerwca 2001r. Sąd Apelacyjny w Katowicach stwierdził, że organ rentowy niewątpliwie ma obowiązek kontrolowania zaświadczeń lekarskich w trybie art. 59 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby, aby zapobiegać nadużyciom czy piętnować korupcyjne praktyki. Osoby wszczynające takie kontrole i lekarze orzecznicy powinny jednakże wziąć pod uwagę koszty społeczne ich decyzji. Celowość toczenia sporu o 37 złotych w porównaniu z poniesionymi kosztami setek, czy nawet tysiąca złotych, wydanych na proces z pieniędzy podatników wypacza sens tego przepisu. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że w takich okolicznościach realizacja art. 59 ustawy jest sprzeczna z zamiarem ustawodawcy oraz wykładnią celowościową przepisu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 czerwca 2001r. o sygn. III AUa 252/00). Sąd Rejonowy w pełni podziela w/w stanowisko Sądu Apelacyjnego. W rozpoznawanej sprawie zwolnienie lekarskie kończyło się 16 września 2019 roku, a termin badania wyznaczono 12 września 2019 roku, a więc kontrola dotyczyła czterech dni niezdolności.

W toku postępowania, mając na względzie powyższe ustalenia, nie zostało wykazane, by przyznanie przebywającemu na zwolnieniu lekarskim ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 17 września 2019 roku do 27 września 2019 roku oraz od 28 września 2019 roku do 11 października 2019 roku było niezasadne. Łącznie niezdolność

do pracy trwała u ubezpieczonego nieprzerwanie od czerwca 2019r., a więc ponad 30 dni i powstała przed ustaniem tytułu ubezpieczenia chorobowego, tym samym spełnione zostały przesłanki z art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z 23 września 2019 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu D. N. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 13 września 2019 roku do 16 września 2019 roku (pkt 1) oraz zmienił zaskarżoną decyzję z 2 października 2019 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu D. N. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 17 września 2019 roku do 27 września 2019 roku (pkt 2) oraz zmienił zaskarżoną decyzję z 16 października 2019 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu D. N. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 28 września 2019 roku do 11 października 2019 roku (pkt 3).